

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1988

Vyhlásené: 19. 4. 1988   Časová verzia predpisu účinná od: 1. 1.1992 do: 31.12.2001

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

44

ZÁKON

z 19. apríla 1988

o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon)

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Úvodné ustanovenia

Účelom tohto zákona je ustanoviť zásady ochrany a racionálneho využívania nerastného bohatstva, najmä pri vyhľadávaní a prieskume, otváraní, príprave a dobývaní ložísk nerastov, úprave a zušľachťovaní nerastov vykonávanom v súvislosti s ich dobývaním, ako aj bezpečnosti prevádzky a ochrany životného prostredia pri týchto činnostiach.

§ 2

Nerasty

(1) Za nerasty sa podľa tohto zákona považujú tuhé, kvapalné a plynné časti zemskej kôry.

(2) Za nerasty sa podľa tohto zákona nepovažujú

- a) vody s výnimkou mineralizovaných vôd, z ktorých sa môžu priemyselne získavať vyhradené nerasty,
- b) prírodné liečivé vody a prírodné stolové minerálne vody, aj keď sa z nich môžu priemyselne získavať vyhradené nerasty, ďalej liečivé bahná a ostatné produkty prírodných liečivých zdrojov,
- c) rašelina,
- d) bahno, piesok, štrk a okruhliaky v korytách vodných tokov, pokiaľ neobsahujú vyhradené nerasty v dobývateľnom množstve,
- e) kultúrna vrstva pôdy, ktorá je vegetačným prostredím rastlinstva.

§ 3

Rozdelenie nerastov na vyhradené a nevyhradené

(1) Vyhradené nerasty sú

- a) rádioaktívne nerasty,
- b) všetky druhy uhlia, ropy a horľavého zemného plynu a bituminózne horniny,
- c) nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať kovy,

- d) magnezit,
- e) nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať fosfor, síru a fluór alebo ich zlúčeniny,
- f) kamenná soľ, draselné, bórové, brómové a jódomové soli,
- g) tuha, baryt, azbest, slúda, mastenec, diatomit, sklársky a zlievárenský piesok, minerálne farbivá, bentonit,
- h) nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať prvky vzácnych zemín a prvky s vlastnosťami polovodičov,
- i) granit, granodiorit, diorit, gabro, diabas, hadec, dolomit a vápenec, pokiaľ sú blokovo dobývateľné a leštiteľné, a travertín,
- j) technicky použiteľné kryštály nerastov a drahé kamene,
- k) hallozyt, kaolín, keramické a žiaruvzdorné íly a ílovce, sadrovec, anhydrit, živce, perlit a zeolit,
- l) kremeň, kremenec, vápenec, dolomit, slieň, čadič, znelec, trachyt, pokiaľ sú tieto nerasty vhodné na chemickotechnologické spracovanie alebo spracovanie tavením,
- m) mineralizované vody, z ktorých sa môžu priemyselne získavať vyhradené nerasty,
- n) technicky využiteľné prírodné plyny, pokiaľ nepatria medzi plyny uvedené pod písmenom b).

(2) Ostatné nerasty sú nevyhradené nerasty.

(3) Pri pochybnostiach, či niektorý nerast je vyhradeným alebo nevyhradeným nerastom, rozhodne Slovenský geologický úrad.

§ 4

Ložisko nerastov

Ložiskom nerastov podľa tohto zákona (ďalej len „ložisko“) je prírodné nahromadenie nerastov, ako aj základka v hlbinej bani opustený odval, výsypka alebo odkalisko, ktoré vznikli banskou činnosťou¹⁾ a obsahujú nerasty.

§ 5

Nerastné bohatstvo

(1) Nerastné bohatstvo podľa tohto zákona tvoria ložiská vyhradených nerastov (ďalej len „výhradné ložiská“).

(2) Nerastné bohatstvo je vo vlastníctve Slovenskej republiky.

§ 6

Výhradné ložisko

(1) Ak sa zistí vyhradený nerast v rozsahu a kvalite, ktoré umožňujú odôvodnene očakávať jeho nahromadenie, vydá Slovenský geologický úrad osvedčenie o výhradnom ložisku.

(2) Osvedčenie o výhradnom ložisku zašle Slovenský geologický úrad obvodnému banskému úradu, obci, okresnému a obvodnému úradu životného prostredia,²⁾ orgánu geodézie a kartografie a organizácii, ktorej Slovenský geologický úrad určil územie na vyhľadávanie a prieskum výhradného ložiska.^{2a)}

§ 7**Ložisko nevyhradených nerastov**

Ložisko nevyhradeného nerastu je súčasťou pozemku.

§ 7a**Organizácia**

Vyhľadávanie, prieskum alebo dobývanie výhradných ložísk alebo inú banskú činnosť¹⁾ môže vykonávať v rámci podnikateľskej činnosti^{2b)} právnická alebo fyzická osoba (ďalej len „organizácia“) v rozsahu a za podmienok ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi.^{2c)}

§ 10**Povinnosti organizácie pri využívaní výhradného ložiska**

(1) Organizácia je povinná

- a) navrhnúť určenie, zmenu, prípadne zrušenie chráneného ložiskového územia,
- b) viesť banskomeračskú a geologickú dokumentáciu,
- c) evidovať stav zásob výhradného ložiska a jeho zmeny,
- d) riešiť včas strety záujmov pri určení dobývacieho priestoru a pri plánovanej otváрке, príprave a dobývaní výhradného ložiska, predovšetkým s cieľom obmedziť nepriaznivé vplyvy na životné prostredie,
- e) navrhnúť určenie, zmenu, prípadne zrušenie dobývacieho priestoru,
- f) evidovať výrubnosť a znečistenie pri dobývaní výhradného ložiska a dosahované výsledky pri úprave a zušľachťovaní nerastov vykonávanom v súvislosti s ich dobývaním,
- g) starať sa o ochranu výhradného ložiska,
- h) plniť ďalšie povinnosti ustanovené týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

(2) Ak sa výhradné ložisko po ukončení vyhľadávania a prieskumu nebude dobývať, Slovenský geologický úrad určí organizáciu, ktorá bude výhradné ložisko evidovať a ktorá zabezpečí jeho ochranu (§ 17 ods. 2).

TRETIA ČASŤ**Ložiskový prieskum a hospodárenie so zásobami výhradných ložísk****§ 11****Vyhľadávanie a prieskum výhradných ložísk**

(1) Pri vyhľadávaní a prieskume výhradných ložísk sú organizácie povinné z hľadiska ochrany a racionálneho využitia nerastného bohatstva

- a) overovať výhradné ložisko tak, aby sa zistili a vyhodnotili všetky využiteľné nerasty ložiska a ich úžitkové zložky,
- b) overovať vývoj a úložné pomery výhradného ložiska tak, aby sa výstavba baní a lomov, otváрка, príprava a dobývanie výhradného ložiska mohli projektovať a uskutočňovať podľa zásad banskej technológie a aby sa zabezpečilo racionálne využitie zásob výhradného ložiska,
- c) používať také metódy a postupy, aby nedošlo k znemožneniu alebo sťaženiu využitia výhradného ložiska alebo jeho časti a k neodôvodneným stratám zásob výhradného ložiska,

- d) zistiť skutočnosti potrebné na posúdenie možných vplyvov využívania výhradného ložiska na iné ložiská, vody a iné prírodné zdroje, na životné prostredie a na ďalšie dôležité celospoločenské záujmy,
- e) pri prerušení vyhľadávania alebo prieskumu vykonať opatrenia, aby sa nezmarili banské diela a nesťažilo vykonávanie ďalšieho prieskumu a využitie výhradného ložiska.

(2) Organizácia má právo nakladať s nerastami získanými pri vyhľadávaní a prieskume výhradných ložísk v rozsahu a za podmienok určených v rozhodnutí o určení územia na vyhľadávanie a prieskum výhradného ložiska.^{2a)}

(3) Organizácia, ktorej sa určilo územie na vyhľadávanie a prieskum výhradného ložiska, je povinná zaplatiť ročnú úhradu za toto územie.^{2a)}

(4) Vykonávanie geologických prác upravujú osobitné predpisy.^{2a)}

(5) Slovenský geologický úrad podrobnejšie ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom postup pri vyhľadávaní a prieskume výhradných ložísk z hľadiska ochrany a racionálneho využitia nerastného bohatstva.

§ 12

Oznamovanie výskytu ložiska vyhradeného nerastu

(1) Kto zistí mimo rámca organizovaného vyhľadávania výskyt ložiska vyhradeného nerastu, je povinný to bezodkladne oznámiť Slovenskému geologickému úradu.

(2) Slovenský geologický úrad po overení výskytu ložiska vyhradeného nerastu vydá o tom nálezovi potvrdenie a odmení ho. Výška odmeny sa určí s prihliadnutím na vedecký, technický a hospodársky význam nálezu. Organizácia ako nálezca má právo len na náhradu účelne vynaložených nákladov.

(3) Podrobnosti o oznamovaní, odmeňovaní a o úhrade nákladov ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom Slovenský geologický úrad po dohode s Ministerstvom financií Slovenskej republiky.

§ 13

Zásoby výhradného ložiska a podmienky ich využiteľnosti

(1) Zásoby výhradného ložiska sú zistené a overené množstvá vyhradených nerastov ložiska alebo jeho časti bez ohľadu na straty pri jeho dobývaní.

(2) Podmienky využiteľnosti zásob výhradných ložísk sú súborom geologických, banskotechnických a ekonomických ukazovateľov, podľa ktorých sa posudzuje vhodnosť zásob výhradných ložísk na využitie. Podmienky využiteľnosti zásob výhradných ložísk sú podkladom na vyhodnotenie a výpočet zásob výhradného ložiska.

(3) Podmienky využiteľnosti zásob výhradného ložiska v období prieskumu a dobývania určuje organizácia.

§ 14

Klasifikácia zásob výhradných ložísk, posudzovanie a schvaľovanie výpočtu zásob výhradných ložísk

(1) Výsledky vyhľadávania a prieskumu výhradného ložiska sa vyhodnocujú. Súčasťou vyhodnotenia je výpočet zásob, ktorý zabezpečuje organizácia.

(2) Zásoby výhradného ložiska sa vo výpočtoch zásob klasifikujú

- a) podľa stupňa preskúmanosti výhradného ložiska a znalosti jeho úložných pomerov alebo jeho časti, akosti a technologických vlastností nerastov a banskotechnických podmienok na kategórie,
- b) podľa podmienok využiteľnosti na bilančné zásoby (využiteľné v súčasnosti) a nebilančné zásoby (v súčasnosti nevyužiteľné, ale podľa predpokladu využiteľné v budúcnosti),
- c) podľa prípustnosti ich vydobytia na voľné a viazané zásoby.

(3) Výpočet zásob výhradného ložiska posudzuje a schvaľuje v období vyhľadávania a prieskumu Slovenský geologický úrad. V období dobývania výhradného ložiska zabezpečuje výpočet zásob a jeho posúdenie organizácia; výpočet zásob schvaľuje Slovenský geologický úrad.

(4) Klasifikáciu a výpočet zásob výhradných ložísk podrobnejšie ustanoví Slovenský geologický úrad všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 14a

Odpis zásob výhradných ložísk

(1) Odpisom zásob výhradných ložísk sa rozumie ich vyňatie z evidencie zásob alebo ich prevod z bilančných zásob do nebilančných zásob.

(2) Zásoby výhradného ložiska možno odpísať

- a) z dôvodov osobitne zložitých banskotechnických, bezpečnostných alebo geologických pomerov súvisiacich s prírodnými podmienkami alebo vzniknutých nepredvídanými udalosťami,
- b) ak ide o zásoby časti výhradného ložiska, ktorých vydobytie nie je hospodársky účelné,
- c) ak ide o zásoby, ktorých dobývanie by ohrozilo dôležité celospoločenské záujmy, najmä ochranu životného prostredia a význam ochrany prevyšuje záujem na vydobytí týchto zásob.

(3) Návrh na odpis zásob výhradného ložiska predkladá organizácia. O návrhu rozhoduje Slovenský geologický úrad po dohode s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky alebo Ministerstvom výstavby a stavebníctva Slovenskej republiky^{5a)} (ďalej len „príslušné ministerstvo“) a so Slovenským banským úradom. O návrhu na odpis malého množstva zásob rozhoduje obvodný banský úrad. O návrhu na odpis zásob rozhodnú uvedené orgány do 1 mesiaca od predloženia návrhu.

(4) Podrobnosti o odpisoch zásob výhradných ložísk ustanoví a rozsah malého množstva zásob vymedzí všeobecne záväzným právnym predpisom Slovenský geologický úrad.

ŠTVRTÁ ČASŤ

OCHRANA NERASTNÉHO BOHATSTVA

§ 15

Zabezpečenie ochrany nerastného bohatstva pri územnoplánovacej činnosti

(1) Na včasné zabezpečenie ochrany nerastného bohatstva sú orgány územného plánovania⁶⁾ a spracovatelia územnoplánovacej dokumentácie povinní pri územnoplánovacej činnosti vychádzať z podkladov o zistených a predpokladaných výhradných ložiskách poskytovaných im Slovenským geologickým úradom; pri tom postupujú podľa osobitných predpisov⁷⁾ a sú povinní navrhovať riešenie, ktoré je z hľadiska ochrany a využitia nerastného bohatstva a ďalších celospoločenských záujmov najvýhodnejšie.

(2) Návrhy územnoplánovacej dokumentácie veľkých územných celkov, sídelných útvarov a zón

sa už v období spracovania konceptov riešenia prerokujú so Slovenským geologickým úradom a obvodným banským úradom. Tieto návrhy musia byť pred schválením dohodnuté s uvedenými orgánmi podľa osobitných predpisov.⁷⁾

§ 16

Chránené ložiskové územie

(1) Ochrana výhradného ložiska proti znemožneniu alebo sťaženiu jeho dobývania sa zabezpečuje určením chráneného ložiskového územia.

(2) Chránené ložiskové územie zahŕňa územie, na ktorom by stavby a zariadenia, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska, mohli znemožniť alebo sťažiť dobývanie výhradného ložiska.

(3) Pre ložisko vyhradeného nerastu sa určí chránené ložiskové územie v období vyhľadávania alebo prieskumu po vydaní osvedčenia o výhradnom ložisku (§ 6).

§ 17

Určenie chráneného ložiskového územia

(1) Chránené ložiskové územie určí obvodný banský úrad rozhodnutím vydaným v súčinnosti so Slovenským geologickým úradom a po dohode s okresným úradom životného prostredia.

(2) Konanie o určenie chráneného ložiskového územia sa začína na návrh organizácie alebo na podnet orgánu štátnej správy. Návrh sa doloží osvedčením o výhradnom ložisku a návrhom hraníc chráneného ložiskového územia.

(3) Účastníkom konania o určenie chráneného ložiskového územia je navrhovateľ. Začatie konania oznámi obvodný banský úrad Slovenskému geologickému úradu, dotknutým orgánom štátnej správy a obvodnému úradu životného prostredia. Obvodný banský úrad nariadi ústne pojednávanie spojené podľa potreby s miestnou ohliadkou a súčasne upozorní, že stanoviská uvedených orgánov štátnej správy a pripomienky a návrhy účastníka sa môžu uplatniť najneskôr pri ústnom pojednávaní, inak obvodný banský úrad nemusí na ne prihliadnuť. Ak niektorý z uvedených orgánov štátnej správy potrebuje na riadne posúdenie dlhší čas, obvodný banský úrad na jeho žiadosť určenú lehotu pred jej uplynutím primerane predĺži.

(4) V konaní o určenie chráneného ložiskového územia posúdi obvodný banský úrad návrh a podklady z hľadiska požiadaviek na ochranu výhradného ložiska, zabezpečí stanoviská orgánov štátnej správy uvedených v odseku 3 a posúdi pripomienky a návrhy účastníka.

(5) Hranice chráneného ložiskového územia sa vyznačia v územnoplánovacej dokumentácii.

(6) Obvodný banský úrad zruší chránené ložiskové územie, ak pominuli dôvody ochrany výhradného ložiska.

(7) Ustanovenia odsekov 1 až 5 platia primerane aj pre zmenu a zrušenie chráneného ložiskového územia.

(8) Podrobnosti o určení, zmene a zrušení chráneného ložiskového územia a jeho evidencii ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom Slovenský banský úrad.

§ 18

Obmedzenie niektorých činností v chránenom ložiskovom území

(1) V záujme ochrany nerastného bohatstva sa nesmú v chránenom ložiskovom území zriaďovať stavby a zariadenia, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska, pokiaľ sa na to nedal súhlas

podľa tohto zákona.

(2) Ak je nevyhnutné v celospoločenskom záujme umiestniť stavbu alebo zariadenie nesúvisiace s dobývaním výhradného ložiska v chránenom ložiskovom území, treba dbať na to, aby sa čo najmenej narušilo využitie nerastného bohatstva. Znemožniť alebo sťažiť dobývanie výhradných ložísk nerastov uvedených v § 3 ods.1 písm. a) až d) možno len v osobitne odôvodnených prípadoch, ak ide o mimoriadne dôležitú stavbu alebo zariadenie alebo ak sa stavbou alebo zariadením sťaží alebo znemožní dobývanie len malého množstva zásob výhradného ložiska.

§ 19

Povoľovanie stavieb a zariadení v chránenom ložiskovom území

(1) Povolenie stavieb a zariadení v chránenom ložiskovom území, ktoré nesúvisia s dobývaním, môže vydať príslušný orgán podľa osobitných predpisov¹⁰⁾ len so súhlasom obvodného banského úradu.

(2) Súhlas obvodného banského úradu podľa odseku 1 si vyžiada orgán príslušný na povoľovanie stavieb a zariadení. Žiadosť o povolenie stavby a zariadenia musí žiadateľ doložiť vyjadrením organizácie spolu s návrhom podmienok ochrany výhradného ložiska.

ŠIESTA ČASŤ

VÝSTAVBA BANÍ A LOMOV

§ 23

Projektovanie, výstavba a rekonštrukcia baní a lomov

(1) Na projektovanie, výstavbu, prípadne rekonštrukciu baní a lomov včítane výsypiek, odvalov a odkalísk sa vzťahujú všeobecné predpisy o investičnej výstavbe, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

(2) Dokumentácia stavieb uvedených v odseku 1 musí okrem náležitostí ustanovených všeobecnými predpismi zabezpečovať

- a) racionálne využívanie výhradných ložísk,
- b) optimálne rozmiestnenie povrchových a podzemných zariadení, stavieb a banských diel a použitie najvhodnejších dobývacích metód,
- c) ukladanie a uchovávanie vydobytých a dočasne nevyužívaných nerastov a ukladanie odpadov (výsypky, odvaly a odkaliská),
- d) ochranu pred zničením alebo znehodnotením zásob susedných výhradných ložísk,
- e) bezpečnosť prevádzky a bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, zabezpečenie banských diel, vetranie, čerpanie a odvádzanie banských vôd, ochranu proti výbuchom, prievalom, požiarom a otrasom, ako aj proti prietržiam hornín, uhlia a plynov,
- f) obmedzenie nepriaznivých vplyvov na životné prostredie,
- g) riešenie vzťahov k iným národohospodárskym odvetviam a celospoločenským záujmom chráneným osobitnými predpismi,¹¹⁾ a to nielen z hľadiska priamych následkov pripravovanej investičnej výstavby, ale aj z hľadiska následkov spojených s dobývaním výhradného ložiska s uvedením objektov a zariadení, za ktoré bude treba plánovať náhradu,
- h) spresňovanie zásob výhradného ložiska potrebným prieskumom.

(3) Banské diela a banské stavby pod povrchom povoľuje obvodný banský úrad.

(4) Obvodný banský úrad povoľuje aj banské stavby slúžiace otváranie, príprave alebo dobývaniu

výhradného ložiska v lomoch a skrývkach v hraniciach vymedzených čiarou skutočne vykonanej skrývky alebo vykonávanej ťažby, prípadne na území vystavenom priamym účinkom ťažby, pokiaľ sa nevykonala rekultivácia pozemku.

(5) Banské diela a stavby uvedené v odsekoch 3 a 4 povoľuje obvodný banský úrad spravidla v rámci povoľovania otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložiska.¹²⁾

(6) Povoľovanie stavieb skladov výbušnín a ich užívanie upravujú osobitné predpisy.¹²⁾

SIEDMA ČASŤ **DOBÝVANIE VÝHRADNÝCH LOŽÍSK**

§ 24

Oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska

(1) Oprávnenie organizácie na dobývanie výhradného ložiska vzniká určením dobývacieho priestoru.

(2) Prednosť na určenie dobývacieho priestoru má organizácia, ktorej bolo určené územie na vyhľadávanie a prieskum výhradného ložiska,^{2a)} a to do 6 mesiacov odo dňa schválenia výpočtu zásob v období prieskumu (§ 14 ods. 3).

(3) Ak návrh na určenie dobývacieho priestoru podali viaceré organizácie, obvodný banský úrad začne konanie o určenie dobývacieho priestoru na návrh tej organizácie, ktorá má prednostný nárok podľa odseku 2. Ak táto organizácia návrh nepodala, alebo takáto organizácia nie je, rozhodne obvodný banský úrad po dohode s okresným úradom životného prostredia o začatí konania o určenie dobývacieho priestoru na návrh tej organizácie, ktorej návrh zaručuje racionálnejšie využívanie výhradného ložiska a zohľadňuje ochranu ostatných celospoločenských záujmov.

(4) Dobývať výhradné ložisko v určenom dobývacom priestore môže organizácia po vydaní povolenia banskej činnosti obvodným banským úradom.^{12a)}

(5) Organizácia má právo nakladať s vydobytými nerastami v rozsahu a za podmienok určených v rozhodnutí o určení dobývacieho priestoru.

(6) Ak organizácia, ktorá má oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska, nepožiadala do troch rokov od určenia dobývacieho priestoru o povolenie banskej činnosti, môže jej obvodný banský úrad toto oprávnenie odňať.

§ 25

Dobývací priestor

(1) Dobývací priestor sa určí na základe výsledkov prieskumu ložiska podľa rozsahu, uloženia, tvaru a hrúbky výhradného ložiska so zreteľom na jeho zásoby a úložné pomery tak, aby ložisko mohlo byť racionálne vydobyté. Pri určení dobývacieho priestoru sa vychádza z určeného chráneného ložiskového územia a musí sa prihliadnuť aj na dobývanie susedných ložísk a na vplyv dobývania.

(2) Dobývací priestor môže zahŕňať jedno alebo viaceré výhradné ložiská alebo, ak je to vzhľadom na rozsah ložiska účelné, len časť výhradného ložiska.

(3) Dobývací priestor sa určí na dobývanie výhradného ložiska určitého nerastu alebo skupiny nerastov. Súčasne sa určí, ktoré nerasty výhradného ložiska sa budú dočasne ukladať. Ak je oddelené dobývanie iného nerastu alebo skupiny nerastov inou organizáciou racionálnejšie, určí sa

na ich dobývanie osobitný dobývací priestor.

§ 26

Hranice dobývacieho priestoru

(1) Hranice dobývacieho priestoru na povrchu sa určia uzavretým geometrickým obrazcom s priamymi stranami, ktorého vrcholy sa určujú súradnicami uvedenými v platnom súradnicovom systéme. Jeho priestorové hranice pod povrchom sa spravidla určia zvislými rovinami, ktoré prechádzajú povrchovými hranicami. Výnimočne sa tieto priestorové hranice môžu určiť podľa prirodzených hraníc. Dobývací priestor sa môže vymedziť aj hĺbkovo.

(2) Obvodný banský úrad môže nariadiť, aby sa hranice dobývacieho priestoru vyznačili hraničnými značkami na povrchu, prípadne aj v banských dielach, najmä ak je to potrebné v celospoločenskom záujme alebo z hľadiska chránených záujmov vlastníkov (užívateľov) nehnuteľností, ktoré ležia v hraniciach dobývacieho priestoru, alebo z hľadiska záujmov organizácií, ktorých dobývacie priestory susedia.

(3) Hranice určeného dobývacieho priestoru vyznačí orgán územného plánovania v územnoplánovacej dokumentácii.⁷⁾

§ 27

Určenie, zmeny a zrušenie dobývacieho priestoru

(1) Dobývací priestor a jeho zmeny určí obvodný banský úrad po dohode s okresným úradom životného prostredia.

(2) Návrh na určenie osobitného dobývacieho priestoru (§ 25 ods. 3) sa doloží vyjadrením organizácie, pre ktorú už bol určený dobývací priestor. Ak je to z hľadiska racionálneho dobývania, ekologických vplyvov a bezpečnosti prevádzky potrebné, určí obvodný banský úrad nevyhnutné opatrenia, najmä poradie a spôsob vydobytia výhradných ložísk.

(3) V rozhodnutí o určení dobývacieho priestoru sa uvedie tiež termín začatia dobývania výhradného ložiska.

(4) Obvodný banský úrad po dohode s okresným úradom životného prostredia môže na návrh organizácie, ako aj z vlastného podnetu zmeniť dobývací priestor, ak sú na to z hľadiska celospoločenského záujmu závažné dôvody.

(5) Ak sa návrh na určenie alebo zmenu dobývacieho priestoru dotýka záujmov chránených podľa osobitných predpisov,¹¹⁾ prerokuje organizácia, ktorá má výhradné ložisko dobývať, podmienky určenia dobývacieho priestoru s orgánmi, fyzickými a právnickými osobami, ktorým prislúcha ochrana týchto záujmov, v súlade s týmito predpismi.

(6) Rozhodnutie o určení a zmene dobývacieho priestoru je rozhodnutím o využití územia v rozsahu jeho vymedzenia na povrchu.¹³⁾

(7) Organizácia môže zmluvne previesť dobývací priestor na inú organizáciu po predchádzajúcom súhlase obvodného banského úradu; ustanovenie § 24 ods. 5 platí tu obdobne. Prevod dobývacieho priestoru doložený rovnopisom zmluvy je povinná prevádzajúca organizácia oznámiť obvodnému banskému úradu.

(8) Obvodný banský úrad po dohode s okresným úradom životného prostredia dobývací priestor na návrh organizácie zruší, ak sa dobývanie výhradného ložiska ukončilo alebo trvale zastavilo.

(9) Podrobnosti o návrhoch dobývacích priestorov a o postupe pri ich určení, zmenách, zrušení

a evidencii ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom Slovenský banký úrad.

§ 28

Konanie o určenie, zmenách a zrušenie dobývacieho priestoru

(1) Konanie o určenie, zmenách a zrušenie dobývacieho priestoru (ďalej len „konanie o určenie dobývacieho priestoru“) sa začína na návrh organizácie. Návrh sa doloží

- a) stanoviskom príslušného ministerstva, najmä z hľadiska realizácie surovínovej politiky,
- b) rozhodnutím o určení chráneného ložiskového územia,
- c) dokladom, že organizácia môže vykonávať bankú činnosť,
- d) dokladmi a dokumentáciou ustanovenou vykonávacími predpismi k tomuto zákonu,
- e) zoznamom fyzických a právnických osôb, ktoré prichádzajú do úvahy ako účastníci konania a sú navrhovateľovi známe.

(2) Obvodný banký úrad môže určiť, že sa k návrhu priložia ďalšie podklady potrebné na spoľahlivé posúdenie návrhu, najmä z hľadiska ochrany a racionálneho využitia výhradného ložiska, dôsledkov jeho dobývania, ako aj z hľadiska potrieb národného hospodárstva a celospoločenských záujmov.

(3) Obvodný banký úrad môže začať konanie o určenie dobývacieho priestoru aj v prípade, ak nie sú k dispozícii všetky doklady a dokumentácia podľa odseku 1 písm. d) a e) a odseku 2. Súčasne určí organizácii lehotu na doplnenie návrhu. Ak návrh nebol doplnený v určenej lehote, obvodný banký úrad konanie o určenie dobývacieho priestoru zastaví.

(4) Účastníkmi konania o určenie dobývacieho priestoru sú navrhovateľ, fyzické a právnické osoby, ktorých vlastnícke a iné práva k pozemkom alebo stavbám môžu byť určením dobývacieho priestoru priamo dotknuté, a obec, v územnom obvode ktorej sa dobývací priestor nachádza.

(5) Obvodný banký úrad oznámi začatie konania o určenie dobývacieho priestoru dotknutým orgánom štátnej správy a všetkým známym účastníkom konania najneskôr 7 dní pred ústnym pojednávaním a nariadi ústne pojednávanie spojené spravidla s miestnou ohliadkou. Súčasne upozorní účastníkov, že svoje pripomienky a návrhy môžu uplatniť najneskôr pri ústnom pojednávaní, inak sa na ne nemusí prihliadnuť. Orgány, ktoré sa k návrhu na určenie dobývacieho priestoru vyjadrovali podľa osobitných predpisov,¹¹⁾ sa už na konanie neprihľadujú.

(6) Dotknuté orgány štátnej správy oznámia svoje stanoviská v lehote, ktorú určí obvodný banký úrad a ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, inak sa na ne nemusí prihliadnuť. Ak niektorý z orgánov štátnej správy potrebuje na riadne posúdenie návrhu dlhší čas, obvodný banký úrad na jeho žiadosť určenú lehotu pred jej uplynutím primerane predĺži.

(7) Začatie konania o určenie dobývacieho priestoru, ak sa týka rozsiahleho územia, oznámi obvodný banký úrad účastníkom konania verejnou vyhláškou najmenej 15 dní pred ústnym pojednávaním. Začatie konania oznámi obvodný banký úrad verejnou vyhláškou aj v prípade, že mu účastníci konania nie sú známi. Pri oznámení začatia konania verejnou vyhláškou sa postupuje obdobne ako pri územnom konaní podľa osobitných predpisov.¹⁴⁾

(8) Obvodný banký úrad v konaní o určenie dobývacieho priestoru posúdi návrh predovšetkým z hľadiska ochrany a využitia nerastného bohatstva a jeho dôsledkov; pritom posúdi, či je návrh v súlade s rozhodnutím o určení chráneného ložiskového územia a či vyhovuje všeobecným technickým požiadavkám na výstavbu baní alebo lomov a požiadavkám, ktoré ustanovujú osobitné predpisy pre ochranu chránených záujmov.¹¹⁾

(9) Obvodný banký úrad v konaní o určenie dobývacieho priestoru zabezpečí stanoviská

dotknutých orgánov štátnej správy a posúdi pripomienky a návrhy účastníkov.

(10) V rozhodnutí o určení dobývacieho priestoru vymedzí obvodný banský úrad dobývací priestor a určí podmienky, ktorými sa zabezpečia celospoločenské záujmy v území, a rozhodne o námietkach účastníkov konania.

§ 29

Evidencia

(1) Evidenciu osvedčení o výhradnom ložisku vedie Slovenský geologický úrad.

(2) Evidenciu chránených ložiskových území vedie obvodný banský úrad.

(3) Evidenciu dobývacích priestorov a ich zmien vedie obvodný banský úrad v knihách dobývacích priestorov. Súhrnnú evidenciu dobývacích priestorov vedie Slovenský banský úrad.

(4) Súhrnnú evidenciu zásob výhradných ložísk a bilanciu zásob nerastných surovín Slovenskej republiky vedie Slovenský geologický úrad.

(5) Orgány uvedené v odsekoch 1 až 4 umožnia nahliadnúť do evidencie, prípadne poskytnú z tejto evidencie potrebné informácie alebo výpisy právnickým a fyzickým osobám, ktoré preukážu, že ich potrebujú na plnenie svojich povinností alebo na uplatňovanie a ochranu svojich práv. Nedotknuté zostávajú predpisy o ochrane štátneho, hospodárskeho a služobného tajomstva.^{14a)}

(6) Slovenský geologický úrad podrobnejšie ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom vedenie evidencie zásob výhradných ložísk.

§ 30

Racionálne využívanie výhradných ložísk

(1) Výhradné ložiská sa musia využívať racionálne. Racionálnym využívaním výhradných ložísk sa rozumie ich dobývanie a úprava a zušľachťovanie vydobytých nerastov podľa zásad uvedených v odseku 2 s prihliadnutím na súčasné technické a ekonomické podmienky; pritom sa musia dodržať zásady banskej technológie, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky¹⁵⁾ a vylúčiť neodôvodnené nepriaznivé vplyvy na pracovné a životné prostredie.

(2) Pri využívaní výhradných ložísk je potrebné najmä

- a) vydobýť zásoby výhradných ložísk včítane sprievodných nerastov čo najúplnejšie s čo najmenšími stratami a znečistením; dobývanie zamerané výhradne na bohaté časti ložiska nie je dovolené,
- b) riadne využiť vydobyté nerasty pri ich úprave a zušľachťovaní vykonávanom v súvislosti s ich dobývaním,
- c) vhodne ukladať sprievodné nerasty súčasne dobývané, ale dočasne nevyužívané, a viesť ich evidenciu,
- d) vhodným spôsobom ukladať skrývkové hmoty a hlušiny a podľa možnosti ich účelne využívať.

(3) Ak je z hľadiska úložných pomerov ložiska, hospodárnosti alebo bezpečnosti prevádzky a technických a prevádzkových pomerov organizácie účelné, aby časť ložiska v jej dobývacom priestore vydobyla iná organizácia, alebo ak treba, aby si organizácia zriadila banské dielo v dobývacom priestore inej organizácie, dohodnú sa na tom obe organizácie.

(4) Organizácia môže, ak to prispeje k racionálnejšiemu a bezpečnejšiemu vydobytiu výhradného ložiska a ak to pripúšťa jej vlastná prevádzka, dovoliť inej organizácii spoločné užívanie svojich banských diel a zariadení.

(5) Ak je niektorý z postupov podľa odsekov 3 a 4 z hľadiska bezpečnosti prevádzky nevyhnutne potrebný, nariadi ho obvodný banský úrad.

(6) Dobývanie výhradného ložiska sa nesmie zastaviť, kým sa nezabezpečilo, že jeho neskoršie dobývanie bude technicky možné a hospodársky účelné a bezpečné, ledaže by zastavenie dobývania vyžadoval dôležitý celospoločenský záujem, predovšetkým bezpečnosť života alebo ochrana zdravia ľudí.

(7) Podrobnosti o racionálnom využívaní výhradných ložísk ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom Slovenský banský úrad.

§ 31

Povinnosti a oprávnenia organizácie pri dobývaní výhradných ložísk

(1) Ak sa pri dobývaní v dobývaacom priestore zistí ložisko iného vyhradeného nerastu, než pre ktorý sa určil dobývací priestor, je organizácia povinná oznámiť to bez meškania Slovenskému geologickému úradu a obvodnému banskému úradu. Ak sa prieskumom ložiska overí, že zistené ložisko sa môže dobývať a že jeho dobývanie inou organizáciou by nebolo racionálne, môže obvodný banský úrad organizácii uložiť povinnosť dobývať aj toto výhradné ložisko (§ 27). V prípadoch, keď by dobývanie tohto výhradného ložiska nebolo racionálne, je organizácia povinná vykonať pre novozistené ložisko primerané opatrenia na jeho ochranu.

(2) Na spresnenie znalostí o množstve a kvalite zásob, o geologických a banskotechnických podmienkach dobývania je organizácia povinná v priebehu dobývania zabezpečiť v nevyhnutnom predstihu v hraniciach svojho dobývacieho priestoru ďalší prieskum ložiska. Na tento prieskum sa vzťahujú obdobne ustanovenia § 11.

(3) Na účely dobývania výhradného ložiska je organizácia oprávnená

- a) zriaďovať v hraniciach dobývacieho priestoru, a pokiaľ je to potrebné aj mimo neho, stavby a prevádzkové zariadenia, ktoré sú potrebné na otváрку, prípravu a dobývanie výhradného ložiska a na úpravu alebo zušľachťovanie nerastov vykonávané v súvislosti s ich dobývaním a na dopravu všetkých potrebných zariadení a hmôt,
- b) nadobúdať pre plnenie úloh ustanovených týmto zákonom nehnuteľnosti alebo práva k nehnuteľnostiam rozhodnutím o vyvlastnení, prípadne zriadením užívacieho práva; o vyvlastňovanom konaní platia osobitné predpisy.¹⁶⁾

§ 32

Plány otvářky, prípravy a dobývania výhradných ložísk a plány zabezpečenia a likvidácie hlavných banských diel a lomov

(1) Organizácia ktorá má oprávnenie na dobývanie výhradných ložísk je povinná vypracovať plány otvářky, prípravy a dobývania týchto ložísk.

(2) Plány otvářky, prípravy a dobývania musia zabezpečovať dostatočný predstih otvářky a prípravy výhradného ložiska pred dobývaním a jeho racionálne a plynulé dobývanie pri použití vhodných dobývacích metód a zaistenie bezpečnosti prevádzky.

(3) Ak by sa otvářkou, prípravou a dobývaním ohrozila prevádzka alebo využitie výhradného ložiska v dobývaacom priestore inej organizácie, určí obvodný banský úrad nevyhnutné opatrenia, najmä poradie a spôsob vydobytia výhradných ložísk.

(4) Pred zastavením prevádzky v hlavných banských dielach alebo v lomoch je organizácia povinná vypracovať plány ich zabezpečenia alebo likvidácie.

(5) Podrobnosti o plánoch otvárk, prípravy a dobývania výhradných ložísk a o plánoch zabezpečenia a likvidácie hlavných banských diel a lomov ustanoví Slovenský banský úrad všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 32a **Úhrady**

(1) Organizácia je povinná zaplatiť ročnú úhradu za dobývací priestor vo výške 5000 Kčs za každý i začatý km² plochy dobývacieho priestoru v jeho vymedzení na povrchu.

(2) Organizácia je povinná zaplatiť úhradu za vydobyté vyhradené nerasty alebo vyhradené nerasty po ich úprave a zušľachtení vykonanom v súvislosti s ich dobývaním (ďalej len „vydobyté nerasty“). Úhrada je najviac 10 % z trhovej ceny vydobytých nerastov. Vychádza sa z trhovej ceny v roku, v ktorom boli vyhradené nerasty vydobyté.

(3) Úhrada za dobývací priestor a úhrada za vydobyté nerasty sú príjmom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Správu týchto úhrad vykonávajú obvodné banské úrady.

(4) Ministerstvo financií Slovenskej republiky po dohode so Slovenským banským úradom môže v odôvodnených prípadoch, najmä v záujme využívania nerastného bohatstva na žiadosť organizácie znížiť úhradu za vydobyté nerasty, prípadne aj povoliť oslobodenie od tejto úhrady.

(5) Povinnosť platiť úhradu za dobývací priestor začína kalendárnym rokom nasledujúcim po roku, v ktorom bol určený dobývací priestor, a končí rokom, v ktorom bol dobývací priestor zrušený.

(6) Povinnosť platiť úhradu za vydobyté nerasty začína dňom ich vydobytia alebo ich úpravy a zušľachtenia vykonaného v súvislosti s ich dobývaním.

(7) Úhrady podľa odsekov 1 a 2 vypočíta organizácia, ktorá má oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska (§ 24 ods. 1).

(8) Ak organizácia nezaplatí úhradu za dobývací priestor alebo úhradu za vydobyté nerasty včas alebo v určenej výške, je povinná zaplatiť za každý deň omeškania penále vo výške 0,1 % z nedoplatkov príslušnej úhrady.

(9) Ustanovenia odsekov 1 až 8 sa vzťahujú aj na dobývacie priestory a dobývanie ložísk nevyhradených nerastov uvedených v čl. II ods. 1.

(10) Podrobnosti o úhrade za dobývací priestor a úhrade za vydobyté nerasty, o ich výške, spôsobe ich platenia, o znížení úhrady za vydobyté nerasty a oslobodení od tejto úhrady ustanoví nariadením vláda Slovenskej republiky.

§ 33 **Riešenie stretov záujmov**

(1) Ak sú využitím výhradného ložiska ohrozené objekty a záujmy chránené podľa osobitných predpisov,¹¹⁾ objekty a záujmy fyzických alebo právnických osôb, sú organizácie, orgány a fyzické a právnické osoby, ktorým prislúcha ochrana týchto objektov a záujmov, povinní vo vzájomnej súčinnosti riešiť tieto strety záujmov a navrhnúť postup, ktorý umožní využitie výhradného ložiska pri zabezpečení nevyhnutnej ochrany uvedených objektov a záujmov.

(2) Organizácia je povinná pred zaradením príslušných prác do plánu otvárk, prípravy a dobývania dohodnúť sa s orgánmi a fyzickými a právnickými osobami, ktorým prislúcha ochrana objektov a záujmov podľa odseku 1, o tom, či sa ohrozený objekt alebo záujem má chrániť, v akom

rozsahu, prípadne po akú dobu a dohodu predložiť okresnému úradu na zaujatie stanoviska. Dohoda je platná, ak okresný úrad do 1 mesiaca od jej predloženia nevyjadrí s dohodou nesúhlas. Povinnosť uzavrieť dohodu sa nevzťahuje na prípady, keď sa strety záujmov vyriešili pri určení chráneného ložiskového územia, dobývacieho priestoru, prípadne pri projektovaní, výstavbe alebo rekonštrukcii bane a lomu a ak postup pri ich riešení ustanovujú osobitné predpisy.¹¹⁾

(3) Ak nedošlo k dohode podľa odseku 2 alebo ak okresný úrad nesúhlasí s dohodou, rozhodne o riešení stretov záujmov príslušné ministerstvo po dohode so Slovenským banským úradom v súčinnosti s dotknutými ústrednými orgánmi štátnej správy, a to s prihliadnutím na stanovisko okresného úradu.

(4) Ak nedôjde k dohode medzi organizáciou a fyzickými alebo právnickými osobami, ktoré sú vlastníkami dotknutých pozemkov a iných nehnuteľností a ak prevažuje verejný záujem na využití výhradného ložiska nad oprávneným záujmom vlastníka pozemkov a iných nehnuteľností, postupuje sa podľa § 31 ods. 3.

(5) Organizácia, ktorá žiada o povolenie otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložiska, je povinná doložiť obvodnému banskému úradu, že strety záujmov boli vyriešené.

(6) Ochranné opatrenia, ktoré sa musia vykonať na stavbách a zariadeniach nesúvisiacich s dobývaním výhradného ložiska, nariadi obvodný úrad životného prostredia po dohode s obvodným banským úradom vlastníkovi (užívateľovi) dotknutých stavieb a zariadení ako nevyhnutnú úpravu.¹⁷⁾ Ak ide o stavby a zariadenia, ktoré boli vybudované pred určením dobývacieho priestoru, ochranné opatrenia sa vykonávajú na náklad organizácie.

(7) Ustanovenia odsekov 1 až 6 sa vzťahujú obdobne aj na zaradenie príslušných prác do plánu zabezpečenia banských diel a lomov alebo do plánu likvidácie hlavných banských diel a lomov.

ÔSMA ČASŤ

INÉ ZÁSADY DO ZEMSKÉJ KÔRY

§ 34

Osobitné zásahy do zemskej kôry

(1) Osobitnými zásahmi do zemskej kôry sa podľa tohto zákona rozumie zriaďovanie, prevádzka, zabezpečenie a likvidácia zariadení na

- a) uskladňovanie plynov alebo kvapalín v prírodných horninových štruktúrach a v podzemných priestoroch (podzemné zásobníky plynov a kvapalín),
- b) ukladanie rádioaktívnych a iných odpadov v podzemných priestoroch,¹⁸⁾
- c) priemyselné využívanie tepelnej energie zemskej kôry s výnimkou tepelnej energie vody vyvedenej na povrch.

(2) Na osobitné zásahy do zemskej kôry včítane vyhľadávania a prieskumu vykonávaného na tieto účely sa vzťahujú primerane ustanovenia § 11, 16, 17, 18, 23, 32, 33, 36 až 39.

(3) Podzemné priestory, ktoré vzniknú osobitnými zásahmi do zemskej kôry, sa považujú za banské diela.

§ 35

Staré banské diela

(1) Starým banským dielom sa podľa tohto zákona rozumie banské dielo v podzemí, ktoré je opustené a ktorého pôvodný prevádzkovateľ ani jeho právny nástupca neexistuje alebo nie je známy.

(2) Slovenský geologický úrad zabezpečuje zisťovanie starých banských diel a vedie ich register. Vedením registra môže poveriť ním riadenú organizáciu.

(3) Kto zistí staré banské dielo alebo jeho účinky na povrch, oznámi to bezodkladne Slovenskému geologickému úradu.

(4) Zabezpečovanie alebo likvidáciu starých banských diel a ich následkov, ktoré ohrozujú celospoločenský záujem, zabezpečí v nevyhnutne potrebnom rozsahu Slovenský geologický úrad. Slovenský geologický úrad vyporiada aj prípadné škody na hmotnom majetku¹⁹⁾ spôsobené pri zabezpečovaní alebo likvidácii starých banských diel.

(5) Slovenský geologický úrad podrobnejšie upraví všeobecne záväzným právnym predpisom zisťovanie starých banských diel a vedenie ich registra.

DEVIATA ČASŤ BANSKÉ ŠKODY A ICH NÁHRADA

§ 36 Banské škody

(1) Za banské škody sa považujú škody spôsobené na hmotnom majetku vyhľadávaním a prieskumom ložísk, pokiaľ sa vykonáva banskými dielami, dobývaním výhradných ložísk, zriaďovaním, zabezpečovaním a likvidáciou banských diel a lomov, včítane ich zariadenia, odvalovým, výsypkovým a kalovým hospodárstvom organizácií, úpravou a zušľachťovaním nerastov vykonávaným v súvislosti s ich dobývaním, ako aj škody spôsobené osobitnými zásahmi do zemskej kôry.

(2) Za banskú škodu sa považuje aj strata povrchovej a podzemnej vody, podstatné zníženie výdatnosti ich zdrojov a zhoršenie jej akosti, ku ktorému došlo v dôsledku činností uvedených v odseku 1.

(3) Za banskú škodu zodpovedá organizácia, ktorej činnosťou bola škoda spôsobená s výnimkou prípadov uvedených v § 37 ods. 7.

§ 37 Náhrada banských škôd

(1) Na vyporiadanie banskej škody sa vzťahujú všeobecné predpisy o náhrade škody, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

(2) Organizácia, ktorá spôsobila stratu vody, podstatné zníženie výdatnosti jej zdroja alebo zhoršenie jej akosti, je povinná zabezpečiť poškodenému náhradný zdroj alebo dodávku vody, prípadne nahradiť škodu úhradou nákladov spojených s jej obstaraním, ak ich poškodený účelne a hospodárne vynaložil sám; inak o náhrade straty podzemnej vody platia osobitné predpisy.²⁰⁾

(3) Nahrádzajú sa aj preukázané náklady účelne vynaložené na preventívne zabezpečovacie opatrenia, ktoré smerujú k odvráteniu alebo zmierneniu následkov hroziacich vplyvom činností uvedených v § 36. Za preventívne zabezpečovacie opatrenia sa nepovažujú opatrenia vykonávané na stavbách a zariadeniach podľa podmienok určených stavebným povolením alebo osobitnými predpismi pre novozriaďovanú stavbu alebo zariadenie z hľadiska možných vplyvov činností uvedených v § 36.

(4) V odôvodnených prípadoch, najmä ak treba v predstihu riešiť bezpečnosť a plynulosť dopravy, preložku verejných dopravných ciest, inžinierskych sietí, telekomunikačných vedení

a zariadení spojov, náhradnú bytovú alebo účelovú výstavbu, možno vopred poskytnúť plnenie až do výšky predpokladanej škody s tým, že toto plnenie sa započítava na náhradu škody. Pokiaľ by skutočná výška škody nedosiahla sumu poskytnutého plnenia, vzniknutý preplatok sa vracia.

(5) Ak nemožno stavbu uviesť do predošlého stavu preto, že leží na území stavebnej uzávery, prípadne na území, kde sa budú aj naďalej prejavovať vplyvy činností uvedených v § 36, je organizácia povinná vykonať dočasné zabezpečenie objektu; súčasne je povinná sa dohodnúť s vlastníkom objektu, či náhrada škody sa vykoná v peniazoch alebo dočasným poskytnutím náhradného objektu a o výške náhrady škody. Do náhrady škody sa zahrnie aj hnutelný majetok, ktorý sa stáva poskytnutím náhradného objektu nepoužiteľný. Ak nedôjde k dohode, postupuje sa podľa § 33 ods. 4.

(6) Účastníci sa môžu dohodnúť aj na inom spôsobe náhrady banských škôd, pokiaľ taká dohoda nebude odporovať ustanoveniam tohto zákona alebo všeobecným predpisom o náhrade škody.

(7) Organizácia neposkytne náhradu za poškodenie alebo zničenie stavieb a zariadení postavených v chránenom ložiskovom území alebo v dobývacom priestore bez stavebného povolenia, prípadne bez dodržania podmienok určených v stavebnom povolení z hľadiska ochrany proti možným vplyvom činností uvedených v § 36.

DESIATA ČASŤ SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 38 Bezpečnosť prevádzky

Pri banskej činnosti¹²⁾ sú organizácie a orgány povinné zaistiť bezpečnosť prevádzky, včítane havarijnej prevencie a plnenie úloh banskej záchranej služby, bezodkladne odstraňovať nebezpečné stavy ohrozujúce celospoločenské záujmy, najmä bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a urobiť včas potrebné preventívne a zabezpečovacie opatrenia.¹⁵⁾

§ 39 Banskomeračská a geologická dokumentácia

(1) Pri banskej činnosti je organizácia povinná viesť, včas dopĺňať a uchovávať banskomeračskú a geologickú dokumentáciu.¹²⁾

(2) Organizácie sú oprávnené reprodukovat a rozmnožovat mapy, ktoré potrebujú na výkon banskej činnosti.

(3) Podrobnosti o banskomeračskej dokumentácii ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom Slovenský banský úrad. Podrobnosti o geologickej dokumentácii ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom Slovenský geologický úrad po dohode so Slovenským banským úradom.

§ 40 Banské vody

(1) Banskými vodami sú všetky podzemné, povrchové a zrážkové vody, ktoré vnikli do hlbinných alebo povrchových banských priestorov bez ohľadu na to, či sa tak stalo priesakom alebo gravitáciou z nadložia, podložia alebo boku alebo jednoduchým vtekaním zrážkovej vody, a to až do ich spojenia s inými stálymi povrchovými alebo podzemnými vodami.

(2) Organizácia je pri banskej činnosti¹⁾ oprávnená

- a) bezodplatne užívať banské vody pre vlastnú potrebu,
- b) bezodplatne užívať na základe povolenia vodohospodárskeho orgánu banskú vodu ako náhradný zdroj pre potrebu tých, ktorí boli poškodení stratou vody vyvolanou činnosťou organizácie,
- c) vypúšťať banskú vodu, ktorú nepotrebuje pre vlastnú činnosť, do povrchových, prípadne do podzemných vôd a odvádzať ju, pokiaľ je to potrebné, aj cez cudzie pozemky spôsobom a za podmienok určených vodohospodárskym orgánom a orgánom hygienickej služby.

(3) Pri použití banských vôd podľa odseku 2 písm. a) a b) je organizácia povinná starať sa o banské vody a hospodárne ich využívať. Použitie banských vôd na iné účely upravujú osobitné predpisy.²¹⁾

(4) Na vypúšťanie iných vôd do banských vôd treba povolenie vodohospodárskeho orgánu vydané po dohode s obvodným banským úradom.

§ 41

Vzťah k správne mu poriadku

Všeobecné predpisy o správnom konaní²²⁾ sa nevzťahujú na konanie podľa § 3 ods. 3, § 6, 13, 14, 14a a § 33 ods. 3.

JEDENÁSTA ČASŤ

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 43

Prechodné ustanovenia

(1) Ložiská nevyhradených nerastov, o ktorých sa rozhodlo, že sú vhodné na priemyselné dobývanie podľa doterajších predpisov, sa považujú odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona za ložiská nevyhradených nerastov, o ktorých sa rozhodlo, že sú vhodné pre potreby a rozvoj národného hospodárstva podľa § 7.

(2) Štátne organizácie, ktoré vykonávajú vyhľadávanie a prieskum výhradných ložísk, ako aj štátne organizácie, ktorým bol určený dobývací priestor, sú odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona správcami týchto výhradných ložísk podľa § 9. V ostatných prípadoch určí správcu výhradného ložiska príslušný ústredný orgán, a to najneskôr do 1 roka odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(3) Chránené územia určené na zabezpečenie ochrany výhradných ložísk a osobitných zásahov do zemskej kôry podľa doterajších predpisov sú odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona chránenými ložiskovými územiami podľa § 16, prípadne chránenými územiami podľa § 34.

(4) Dobývacie priestory určené podľa doterajších predpisov sa posudzujú ako dobývacie priestory podľa tohto zákona a ako podklad územnoplánovacej dokumentácie. V prípadoch, keď sa neurčilo chránené územie, sa dobývací priestor určený podľa doterajších predpisov považuje tiež za chránené ložiskové územie podľa tohto zákona. Pokiaľ rozsah doterajšieho chráneného územia alebo doterajšieho dobývacieho priestoru nezabezpečuje dostatočnú ochranu ložiska, je správca, prípadne trvalý užívateľ výhradného ložiska povinný do 1 roka odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona navrhnuť chránené ložiskové územie.

(5) Zabezpečovanie alebo likvidáciu starých banských diel, ktoré sa začali pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, dokončí organizácia, ktorá tieto práce začala, pokiaľ ústredný orgán príslušný podľa § 35 nerozhodne inak.

§ 44
Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. zákon č. 41/1957 Zb. o využití nerastného bohatstva (banský zákon),
2. § 4 vládneho nariadenia č. 11/1958 Zb. o organizácii štátnej geologickej služby v znení vládneho nariadenia č. 82/1967 Zb., ktorým sa Komisia pre klasifikáciu zásob ložísk nerastných surovín podriaďuje vláde.

§ 45
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júlom 1988.

Čl. II
Prechodné ustanovenia

(1) Ložiská nevyhradených nerastov, o ktorých podľa doterajších predpisov rozhodli príslušné ústredné orgány štátnej správy, že sú vhodné pre potreby a rozvoj národného hospodárstva, sa považujú za výhradné ložiská podľa tohto zákona.

(2) Rozhodnutia príslušných ústredných orgánov štátnej správy o určení dobývacích priestorov vydané podľa doterajších predpisov sa považujú za rozhodnutia podľa tohto zákona. Lehota podľa § 24 ods. 6 začína pre tieto dobývacie priestory plynúť odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(3) Výpočty zásob výhradných ložísk schválené podľa doterajších predpisov sa považujú za výpočty zásob schválené podľa tohto zákona.

(4) Povinnosť platiť úhradu za dobývací priestor určený podľa doterajších predpisov, začína v roku nasledujúcom po roku, v ktorom tento zákon nadobudol účinnosť.

(5) Úhrada za vydobyté nerasty sa prvýkrát vykoná za nerasty vydobyté v roku 1993.

Husák v. r.

Indra v. r.

Štrougal v. r.

- 1) Zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 499/1991 Zb.
- 2) Zákon Slovenskej národnej rady č. 595/1990 Zb. o štátnej správe pre životné prostredie.
- 2a) Zákon Slovenskej národnej rady č. 52/1988 Zb. o geologických prácach a o Slovenskom geologickom úrade v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 497/1991 Zb.
- 2b) Napríklad Obchodný zákonník.
- 2c) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb., zákon Slovenskej národnej rady č. 52/1988 Zb.
- 3) Hospodársky zákonník č.109/1964 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 4) § 57 zákona č.133/1970 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 5a) § 3 a 10 zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 197/1991 Zb. a zákona Slovenskej národnej rady č. 298/1991 Zb.
- 6) § 16 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).
- 7) § 8, 12 a 21 zákona č. 50/1976 Zb.
- 8) Zákon č.141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov. Zákon č.60/1965 Zb. o prokuratúre v znení neskorších predpisov. Zákon č.40/1974 Zb. o Zbore národnej bezpečnosti.9) Zákon č.102/1971 Zb. o ochrane štátneho tajomstva. Nariadenie vlády ČSSR č.148/1971 Zb. o ochrane hospodárskeho a služobného tajomstva. Nariadenie vlády ČSSR č.149/1971 Zb. o základných skutočnostiach tvoriacich predmet štátneho tajomstva.
- 9) Zákon č. 102/1971 Zb. o ochrane štátneho tajomstva. Nariadenie vlády ČSSR č. 148/1971 Zb. o ochrane hospodárskeho a služobného tajomstva. Nariadenie vlády ČSSR č. 149/1971 Zb. o základných skutočnostiach tvoriacich predmet štátneho tajomstva.
- 10) § 117 až 121 zákona č. 50/1976 Zb.
- 11) Napríklad: zákon č. 51/1964 Zb. o dráhach v znení zákona č. 104/1974 Zb., vyhláška Ministerstva dopravy a Ústredného banského úradu č. 28/1967 Zb., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre styk dráh s banskou činnosťou, zákon č. 110/1964 Zb. o telekomunikáciách, zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu v znení neskorších predpisov, zákon č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení zákona č. 75/1976 Zb. (úplne znenie č. 124/1976 Zb.), zákon č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon), zákon č. 61/1977 Zb. o lesoch, zákon Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. Slovenskej národnej rady o štátnej ochrane prírody, zákon Slovenskej národnej rady č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti, zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.
- 12) Zákon ČNR č. 61/1988 Zb.
Zákon SNR č. 51/1988 Zb.
- 12a) § 10 zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb.
- 13) § 32 zákona č. 50/1976 Zb.
- 14) § 58 vyhlášky Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 85/1976 Zb. o podrobnejšej úprave územného konania a stavebnom poriadku v znení vyhlášky č. 155/1980 Zb.
- 14a) Zákon č. 102/1971 Zb. o ochrane štátneho tajomstva v znení zákona č. 383/1990 Zb. Nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 148/1971 Zb. o ochrane hospodárskeho a služobného tajomstva v znení nariadenia vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 420/1990 Zb. Nariadenie vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 419/1990 Zb. o základných skutočnostiach tvoriacich predmet štátneho tajomstva.
- 15) § 6 zákona ČNR č. 61/1988 Zb.
§ 6 zákona SNR č. 51/1988 Zb.
- 16) § 108 až 116 zákona č.50/1976 Zb.

17) § 87 zákona č. 50/1976 Zb.

18) Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky č. 65/1972 Zb. o ochrane zdravia pred ionizujúcim žiarením.

Vyhláška Československej komisie pre atómovú energiu č. 67/1987 Zb. o zaistení jadrovej bezpečnosti pri zaobchádzaní s rádioaktívnymi odpadmi.

19) Hospodársky zákonník č. 109/1964 Zb. v znení neskorších predpisov.

Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 70/1983 Zb.).

Vládne nariadenie č. 46/1967 Zb. o vyporiadaní škôd spôsobených prevádzkovou hospodárskou činnosťou socialistických organizácií na hmotnom majetku iných socialistických organizácií a o náhradách v investičnej výstavbe.

20) § 29 zákona č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon).

21) § 7 zákona č. 138/1973 Zb.

22) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

23) § 12 zákona ČNR č. 61/1988 Zb.

§ 12 zákona SNR č. 51/1988 Zb.

